

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

910.2

Hely

Idő

"1910"

Személy

Szerző

Cím Pestiek és idegenek.

Forrás:

Pesti napló

Bp.

(Hely)

1910 XII/27

(Idő)

(Köt. v.)

Pestiek és idegenek.

A pesti és az idegen tulajdonképpen nem is ellentétek. Pesti ember, igazi, nemzedékeken keresztül Pestről származott ember alig-alig van Budapesten; a többi, az egész Budapest, idegen. Ki több, ki kevesebb idő óta van Pesten, ki innét, ki onnét került föl a fővárosba, s itt igazán alkalmazni lehet a régi szó-lás formája: vakard meg a pestit, kibujik alóla a vidéki. Valamennyien idegenek vagyunk, magunk is inkább bámész csudálói, mint szerető ismerői Budapestnek. Ilyenek jutnak az eszünkbe akkor, amikor a polgármester legújabb tervéről értesülünk: az idegenforgalmi irodáról, amely arra lesz hivatva, hogy minden Budapestre érkező idegent felvilágosítson és kalauzolja.

Budapest — ezt el kell ismerni — egyike a legszebb városoknak. A Duna, a Cellérhegy, a Margitsziget — és elsorolhatnánk itt még tíz vagy husz olyan látványosságot, amelynek csodájára járnánk mi is, ha Berlinben volna, vagy akármelyik német városban. Aminthogy elmegyünk és lehajózunk a Rajnán Mainz-tól Kölnig, pedig a Duna Visegrádtól Budapestig sokkal csodásabb, sokkal szebb látványosság, nem is szólva a Vaskapu elragadó, fenséges panorámájáról. De mi magunk éppen azért nem tudjuk megbecsülni a magunkét, mert nem érezzük a magunkénak; a legtöbb annyira idegen Pesthez, akár Prágához vagy Bukaresthez, nem törődik vele, nem szereti és nem gyűlöli, éppen csak hogy él benne, mert úgy hozta a sors, hogy itt kell élnie. Samikor arról panaszkodunk, hogy nincs idegenforgalmunk, ezt a nem jelentéktelen okot is említjük föl. Nem jelentéktelen ok, mert ha a külföldi s különösen a német városokat nézzük, elsőre észre kell vennünk a polgárok hatalmas töme-

gét, akik társadalmi uton dolgoznak az idegenforgalom föllendülésén. A legapróbb német városnak is megvan a maga idegenforgalmi bizottsága, amely a polgárokból alakult s akik elvégzik mindazokat a teendőket, amelyeket most a főváros hivatalilag akar ellátni. Csakhogy ott hatalmas erő vezeti a polgárságot: a saját városuk szeretete. A kifejlődött lokálpatriotizmus éltetője a városnak, az lendíti föl, az teszi kedvessé és széppé. S Budapesten nincs lokálpatriotizmus. Nemcsak a városhoz, egymáshoz is idegenek az emberek; nincs meg bennük a közösség, az együlvé váló tartozás érzése s nem lehet siralmasabb látványt elképzelni egy községi választásnál, amikor néhány ember kezébe kerül a Budapest fölött való uralom, mert a százazrek nem törődnek azzal a várossal, amelyben élnek s amelyben a gyerekeik élni fognak. Itt nincs lokálpatriotizmus, mert Budapest csak husz-harminc esztendő óta az, ami s így természetesnek kell hogy látszék, ha a Pestet nem ismerő és nem szerető Pestiek közé nem is jön idegen.

Érdekes, hogy maguk a régi pestiek sem szeretik Pestet. Régi pestiek: azok a jámbor, budai sváb polgárok, akik évszázadok óta élnek Budán, éppen annyira idegenek a balparton támadt óriási városhoz, mint a benlakók. Tulajdonképpen ők az igazi őslakók a magyar fővárosban, de az új pesti ember éppen annyira lenézi a budai sváb polgárt, mint ahogy a sváb viszont lenézi a pestit.

Az elmúlt karácsonyi ünnepek megmutatták egy kicsit Budapest idegenforgalmát. Ilyenkor Bécs tele van egy-két napos kirándulókkal, akik között persze nagyon sok a magyar, ellenben Pestre alig jött föl valaki. Inkább azt lehetne mondani, hogy a pestiek közül mentek vidékre, mert ha az a mentek ünnepe.

Haza, mert minden a vidékhez köti őket, Pesthez pedig éppen csak a kenyér. Igaz, hogy ez a legerősebb kapocs, de nagy szeretetet is követelni tőlük, amikor minden bajt és minden csapást, amely az országot éri, legelőször is Budapest érez meg, nem is nagyon igazságos. Pestiek, igazi pestiek csak azok lesznek, akiket minden ideköt, a legelső gyermekkori emléktől egészen a kenyérig; s majd csak akkor beszélhetünk idegenforgalomról, amikor mi, a magunk számára is fölfedeztük Budapestet.